

NASREDDİN HOCA FIKRALARI

1. Adam Olmanın Yöntemi Nedir?

Günün birinde Hoca'nın da içinde bulunduğu topluluktan birisi;

“Hocam, adam olmanın yöntemi nedir?” deyince; Hoca Efendi, adamın nefes almasına bile fırsat vermeden;

“Canım, bunu bilmeyecek ne var, elbette kulaktır.” der.

Fakat Hoca, arkadaşlarının "kulaktır" cevabından pek bir şey anlamadıklarını anlayınca açıklama yapma gereğini duyar:

“Aa!. . Bunu bilemeyecek ne var? Herhangi bir adam konuşurken onu can kulağı ile dinlemeli; bu arada kendi ağzından çıkanı kendi kulağı duymalıdır.”

2. Allah’ın Rahmetinden Kaçılmaz

Günün birinde bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaktadır. Elbette yağmur yağdığı vakit ya koşulur, ya da bir yerlere sığınılır. Nasreddin Hoca da yağmurun yağışını ve sokakların yalnızlığını pencereden seyrederken bir de bakar ki yağmurdan kaçan bir adam... Hoca biraz dikkatli baktığında bunun bir komşusu olduğunu anlar ve pencereyi açarak;

“Komşu, komşu, utanmıyor musun, niçin Allah’ın rahmetinden kaçıyorsun?” deyince adam koşmayı bırakır ve yavaş yavaş evine doğru gider. Bu arada adamın da ıslanmadık yeri kalmaz.

Ertesi gün hava yine yağmurludur. Bu defa Hoca Efendi alışveriş için sokağa çıkmıştır. O, işini bitirip de hızlı adımlarla evine doğru giderken bir gün önceki komşusunun evinin önünden geçer. Bu sefer komşusu;

“Hoca Efendi, Hoca Efendi, sen dün bana ‘Allah’ın rahmetinden kaçılmaz. ’ demiştin; bak şimdi kendin kaçıyorsun.” deyince, Hoca komşusuna doğru döner ve;

“Be adam! Ben Allah’ın rahmetinden kaçmıyorum, Allah’ın rahmetini çiğnememek için koşuyorum.” der.

3. Altın Olsa Ne, Taş Olsa Ne

Bir yolculuk sırasında Nasreddin Hoca’nın yolu bir ile düşer. Hoca orada bazı garipliklerle karşılaşır. Bunlardan biri de bazı evlerin üzerine bayrak dikilmesidir. Hoca sözü bir punduna getirerek sorar:

“Yahu, bazı evlerin üzerinde bayrak asılı, bunun sebebi nedir?” deyince hep bir ağızdan;

“Hocam, o bayrak asılı evlerde küp dolusu altın vardır.” derler.

Bayrak dikmenin sebebini öğrenen Nasreddin Hoca, günün birinde çarşıdan kocaman bir küp alarak kalmakta olduğu eve gelir. Sonra da küpün içerisini çakıl taşlarıyla doldurur. Yine âdetmiş, evinde altın olanlar, küplere karşı sohbet ederlermiş. Sıra Nasreddin Hoca’ya gelince bakmışlar ki küpün içerisinde altın yerine çakıl taşları dolu... Misafirlerden birisi;

“Hoca Efendi, bu nasıl iş, senin küpünde altın yerine çakıl taşları dolu.” deyince Hoca;

“Yahu komşular neye üzülyyorsunuz, küpte yattıktan sonra altın olsa ne, taş olsa ne? Fark eden ne ki?” der.

4. Ayaklarını Dörde Çıkarabilirim

Nasreddin Hoca’dan hoşlanmayan komşularından birisi günün birinde onu yolu üzerinde durdurur ve bilmiş bilmiş konuşmaya başlar:

“Hoca Efendi, senin için ‘Evliya oldu, erdi’ diyorlar. Doğrusu inanmadım, eğer kerametın varsa benim dört ayaklı eşeğimi iki ayaklı yap da inanayım.” der.

Adamın sözlerine sinirlenen Nasreddin Hoca;

“Be adam, ben eşeğin ayaklarını dörtten ikiye indirebilir miyim, bilmem. Fakat sen biraz daha konuşursan senin ayaklarını dörde çıkarabilirim.” deyiverir.

5. Aynı Yaştayız

Arkadaşları zaman zaman Nasreddin Hoca’ya takılırlarmış, çünkü onun cevaplarından hisse çıkarırlarmış. Gene böyle bir günde Hoca’ya;

“Hoca Efendi, sen mi büyüsun, yoksa kardeşin mi?” diye sorarlar.

Hoca arkadaşlarının yine kendisine takıldıklarını anlayınca şöyle bir düşündükten sonra gülümseyerek şu cevabı verir:

“Geçen yıl anneme bu soruyu sormuştum, o da; ‘Kardeşin senden bir yaş küçük.’ demişti. O zamandan bu yana bir yıl geçtiğine göre şimdi aynı yaştayız.”

6. Bahardan Hoşnut Olmayan Var mı?

Hoca ve arkadaşları bahar mevsiminde bir çınarın altında oturmuş, çaylarını içerlerken aralarından biri Hoca'yı sözüm ona imtihan etmek ister:

“Yahu Hocam, bu insanlar yaz aylarında sıcaktan, kış aylarında ise soğuktan şikâyet ederler; sizce bu şikâyetin sebebi nedir?” Hoca bu, hemen cevabını veriverir:

“Komşu, komşu, sen onlara kulak asma, bak içinde yaşadığımız bahardan hiç hoşnut olmayan var mı? Sen hayatını yaşamaya devam et.”

7. Başını Pencerede Unutmasın

Hemşerileri bazen candan, bazen de sahte olarak Hoca’ya saygı gösterirler. Günün birinde sahte saygı gösterenlerden biri Hoca’yı evine davet eder. Hoca da konumu gereği davete gider. Gider gitmesine de eve yaklaşınca ev sahibinin başını pencereden içeriye doğru çektiğini görür.

Hiçbir şey olmamış gibi evin kapısına çalan Hoca;

“Komşu, komşu ben geldim.” deyince, kapının arkasından değiştirilmiş bir ses duyulur:

“Ah Hocam, ah! Evin sahibi buradaydı, az önce gitti, bensizin geldiğinizi söylerim, mutlaka çok üzülecektir.”

Hoca bu söz karşısında iyice sinirlenir ve;

“Ev sahibine söyleyin, bir daha bir yere giderken başını pencerede unutmasın.” der.

8. Belki de Barışmışlardır

Nasreddin Hoca evinin bahçesindeki ağacın gölgesinde namaz saatini beklerken telaşlı bir şekilde kapısının tokmağına vurulduğunu işitir. Hoca, kapıyı açınca komşusunu görür ve;

“Buyur komşu, nedir bu telaşın?” deyince komşusu;

“Sorma Hocam, karımla baldızım saç saça, baş başa dövüşüyorlar.” der.

Bunun üzerine Hoca merakla;

“Komşu, ayıramadın mı?” deyince, komşusu sızlanarak cevap verir:

“Ne mümkün Hocam, bırak ayırmayı yanlarına bile yaklaşımadım.”

“Peki, bu hanımlar ne diye kavga ediyorlar?” deyince komşusu;

“Bilmiyorum Hocam!” der.

Hoca bir defa daha sorar:

“Sakin, ‘sen yaşlısın, ben yaşlıyım’ diye kavga etmesinler?” deyince komşusu;

“Yok Hocam, yok başka bir konuda kavga ediyor olmalılar!” der.

Bunun üzerine Hoca rahat bir şekilde konuyu çözüverir:

“Komşum, o zaman telaşlanmaya gerek yok! Konu yaşı değilse çabucak barışsınlar, belki de şimdiye barışmışlardır bile.” der.

9. Ben de Birisini Tıraş Ediyorlar Sanmıştım

Nasreddin Hoca tıraş olmak için berber koltuğuna oturduğunda ustanın olmadığını anlar, fakat iş işten de geçmiştir. Çünkü berber çırağı çoktan Hoca’yı tıraş etmeye başlamıştır bile. Berber çırağının hareketleri, aletleri kullanmadaki beceriksizliği artınca Hoca’nın da keyfi kaçır.

Tam bu sırada komşu dükkândan garip garip sesler gelmez mi? Sanki orda bir öküz böğürüyor. Hoca, berberi biraz oyalamak için;

“Bu ses nedir?” deyince berber çırağı;

“Önemli bir şey değil, komşumuz nalbanttır; herhâlde öküze nal çakıyor.” der.

Bu sözleri işiten Hoca rahatlar;

“Oh, çok şükür, ben de birisini tıraş ediyorlar sanmıştım.” der.

10. Ben Senin Delikanlılığımı da Bilirim

Günlerden bir gün Nasreddin Hoca, alışveriş yapmak için şehre gidecektir.

Ahırdan eşeğini çıkarır, evin önüne getirir. Şehirden siparişi olan komşular Hoca’nın başına toplanırlar.

Hoca, eşeğine binmeye çalışır, fakat her çaba boşunadır. Bir kez daha denemek ister "Ha gayret" deyip bir daha eşeğin üstüne sıçrar ama bu kez de eşeğin üzerinden öbür tarafına düşüverir.

Komşuları Hoca’nın gayretlerinin bu şekilde bitmesine bir taraftan üzürlüler, bir taraftan da ellerinde olmadan gülmeye başlarlar.

Bu durum karşısında canı iyice sıkılan Hoca komşularına dönerek;

“Yahu komşular, benim delikanlılığımı görmediniz. Ben, bir sıçrayışta değil eşeğe binmek damın üzerine bile atlardım.” der.

Hoca, böyle der demesine de bir yandan da kendi kendine;

“Hey gidi Hoca, ben senin delikanlılığımı da bilirim.” deyiverir.

11. Ben Senin Düğün Evinden Gelişini de Hatırlarım

Nasreddin Hoca akşam üzeri evine gelince hanımının suratının asık olduğunu görür ve sorar:

“Hanım, hayırdır, ne oldu sana?”

Hanım daha da üzgün bir tavırla cevap verir:

“Daha ne olsun Hoca, sana söylemiştim ya!”

“Neyi söylemiştin hanım, adamı meraklandırma!”

“Biliyorsun ya, bizim komşu hastaydı. . .”

“Eee. . . Ne olmuş bizim komşuya?”

“Sizlere ömür, komşu ölmüş!”

Hoca şöyle bir kafasını kaşıdıktan sonra;

“Hanım, komşumuza Allah rahmet etsin; fakat ben senin düğün evinden gelişini de hatırlarım!” der.

12. Ben Zaten İnecektim

Günün birinde Hoca Efendi pazara gitmek için eşeğine biner ve yola koyulur. Bir süre gittikten sonra eşek huysuzlanır ve ardından hoplayıp zıplamaya başlar. Derken Nasreddin Hoca da eşekten düşüverir. Düşer düşmesine de çevresine toplanan çocuklar toplu hâlde bağırmaya başlarlar:

“Nasreddin Hoca eşekten düştü, Nasreddin Hoca eşekten düştü.”

Hoca, şöyle bir sağına soluna baktıktan sonra büyüklerden kimselerin olmadığını görünce eşe dosta rezil olmamak için;

“Çocuklar, eşekten düşmedim, ben zaten eşekten inecektim.” deyiverir.

13. Bilen Var Bilmeyen Var, On Altısı Bir Kile

Hoca, günün birinde başını alıp kırlara gezmeye çıkar. Epeyce dolaştıktan sonra nasıl olduysa önünden geçmekte olan bir tavşanı yakalar. Tavşanı hemen yanında bulunan heybenin gözüne koyar ve evine dönmeye karar verir. Hoca’nın amacı, tavşanı eşine dostuna gösterip onların tanıyıp tanımadıklarını öğrenmektir. Komşularına haber göndererek;

“Bu akşam bize gelin, sizlere tuhaf bir yaratık göstereceğim.” der.

Hoca’nın hanımı da çok meraklı biridir. Heybeyi açar, fakat açmasıyla beraber tavşan heybenin gözünden zıplayarak kaçıverir.

“Eyvah, Hoca buna çok kızacak!” diye düşünüp dururken aklına bir fikir gelir. Aceleyle karşısındaki rafta duran buğday tasını heybenin gözüne kor ve ağzını sıkıca bağlar.

Akşam olur. Davetliler bir bir Hoca’nın evine gelirler. Herkes merakla bir şeyleri beklemeye koyulur. Derken Hoca, heybeyi eline alır, ağır aksak açmaya çalışır. Fakat bu sırada buğday ölçeği”Pat!” diye yere düşüvermesin mi? Herkesin birbirine şaşkın şaşkın baktığı bir anda Hoca, hemen söze girer ve;

“İşte arkadaşlar;bilen var, bilmeyen var. Bunun on altısı bir kile eder!” deyiverir.

14. Biliyorsun Savurganlığı Sevmem

Nasreddin Hoca ateş yakacaktır. Belli ki hanımı da yemek yapma hazırlığındadır. Hoca, duvarda asılı olan körüğü alır ve ateşi körüklemeye başlar, işini bitirdikten sonra da körüğün ağzını iyice bağlayarak yerine asar. Bütün bu olanlara bir anlam veremeyen Hoca’nın hanımı;

“Yahu Hoca Efendi, bu körüğün ağzını niçin bağlıyorsun?” der.

Hoca bu, lafın altında mı kalır;

“Yahu hatun, bunu bilmeyecek ne var? Eğer körüğün ağzını tıkamasam içerisindeki hava uçup gidecektir. Biliyorsun ben savurganlığı sevmem.” der.

15. Bir Gram Bal İçin Birkaç Kilo Odun Yiyemem

Bir dostu Nasreddin Hoca’ya birkaç kilo keçi boynuzunu hediye getirir ve;

“Hocam, çam sakızı çoban armağanı, bizim oralarda olanlardan sana hediye getirdim.” der.

Hoca Efendi, keçi boynuzlarını ve dişlerini şöyle bir kontrol ettikten sonra;

“Sağ ol komşu, bir gram bal için bir birkaç kilo odun yiyemem.” der.

16. Bir Yanına da Ketan Ekeyim

Hoca, her zaman tıraş olduğu berberin dükkânına vardığında ustanın gelmediğini görür, fakat tıraş da olması gerekmektedir. Ne yapsın kalfanın koltuğuna oturur. Kalfa, Hoca’nın yüzünü şöyle güzelce sabunladıktan sonra usturayı her kullandıktan sonra kopardığı pamuğu Hoca’nın

yüzüne yapıştırır. Bir pamuk, iki pamuk derken Hoca'nın bir yanağı bembeyaz olur. Yüzünün kesilmesine daha fazla dayanamayan Hoca koltuktan kalktığı gibi cübbesini giyer ve kavuğunu başına geçirir. Bu durum karşısında şaşırır kalfa;

“Hocam, nereye böyle daha tıraşın bitmedi.” deyince Hoca;

“Aman oğlum, görmüyor musun yüzümün bir tarafına pamuk ektin, izin verirsen öbür yanına da ben keten ekeyim.” der ve yavaş yavaş berber dükkânından ayrılır.

17. Birinin de Bininin de Tadı Aynı Değil mi?

Hoca günün birinde Akşehir'deki bağına üzüm kesmeye gider. Kestiği üzümleri bir sepete doldurduktan sonra eşeğine binerek evinin yolunu tutar. Bağ dönüşü karşılaştığı mahallenin çocukları Hoca'nın eşeğinin başını tutarlar;

“Hocam üzüm, Hocam üzüm...” demeye başlarlar.

Hoca üzümü vermeden geçmenin mümkün olmadığını anlayınca sepetten çıkardığı bir salkım üzümü çocuklar arasında paylaşır. Çocuklar dağıtılan üzümü az bulurlar. İçlerinden biri;

“Hocam, bu ne, bu kadar çocuğa bir salkım üzüm yeter mi?” der.

Hoca daha fazla vermek istemez ama çocukları da kırmak istemez;

“İyi de çocuklar, bunların hepsi aynı bağın üzümü. Birinin de bininin de tadı aynı değil mi?” deyiverir.

18. Bizim Akşehir'de Araba Tekerine Bile Bakmazlar

Nasreddin Hoca bir Ramazan ayının yaklaştığı günlerde doğduğu Sivrihisar'daki yakınlarını ziyarete gider. Şehrin girişine vardığında bir de ne görsün, herkes toplanmış gökyüzünde Ramazan ayı doğacak mı, doğmayacak mı, ona bakıyor. Hoca dayanamayıp;

“Hayırdır, neye bakıyorsunuz?” deyince, halk toplu hâlde;

“Ramazan ayına bakıyoruz.” der.

Bunun üzerine Nasreddin Hoca;

“Yahu hemşerilerim, bizim Akşehir'de bunun araba tekeri gibi olanına bile bakmazlar, siz incecik ayı göreceğiz diye vaktinizi boşa harcıyorsunuz!” der ve yoluna devam eder.

19. Bizim Eve de Uğrardı